

- Wisborg 2022 Wisborg, Thea Johanne Raugland. *Fulldautomatiserte afgørelser i dansk forvaltning – en retlig analyse med utgangspunkt i databeskyttelsesforordningens artikkel 22*. Århus, Universitetet i Århus, 2022. (Ph.d.-avhandling levert ved Århus universitet).
- Woxholth 2011 Woxholth, Geir. *Forvaltningsloven med kommentarer* 5. utg. Oslo, Gyldendal akademisk, 2011.
- Xenidis 2021 Xenidis, Raphaële. The polysemy of anti-discrimination law: The interpretation architecture of the framework employment directive at the court of justice, i: *Common marked law review*, vol. 58, 2021, s. 1649–1696.

Lovforarbeider og stortingsdokumenter

- NUT 1958: 3 Innstilling fra Komiteen til å utrede spørsmålet om mer betryggende former for den offentlige forvaltning.
- NOU 2001: 32 Bind A Rett på sak, Lov om tvisteløsning (tvisteloven).
- NOU 2012: 2 Utenfor og innenfor. Norges avtaler med EU. Utredning fra utvalg oppnevnt av Utenriksdepartementet 7. januar 2010 (Europautredningen).
- NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov. Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning (forvaltningsloven) Utredning fra et offentlig utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 23. oktober 2015 til å revidere forvaltningsloven.
- NOU 2020: 9 Blindsonen. Granskning av feilpraktiseringen av folketrygdlovens oppholds krav ved reiser i EØS-området. Utredning fra utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 8. november 2019.
- Ot.prp. nr. 38 (1964–65) Om lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- Innst. O nr. 2 (1966–67) Innstilling fra justiskomiteén om lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- Ot.prp. nr. 3 (1976–77) Om lov om endringer i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (regler om taushetsplikt m.m.).
- Ot.prp. nr. 38 (1977–78) Om lov om forelding av fordringer.
- Ot.prp. nr. 11 (1979–80) Om lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- St.meld. 100 (1991–92) Om samtykke til ratifisering av Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS), undertegnet i Oporto 2. mai 1992.

KILDER

Ot.prp. nr. 79 (1991–92)	Om lov om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) mv.
Ot.prp. nr. 44 (2002–03)	Om lov om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen. Vedlegg 3, brev 4. februar 2003 fra Justisdepartementets lovavdeling.
Ot.prp. nr. 95 (2003–04)	Om lov om europeisk meldeplikt for tekniske regler (EØS-høringsloven).
Ot.prp. nr. 61 (2004–05)	Om lov om akvakultur (akvakulturloven).
Prop. 62 L (2015–16)	Endringer i forvaltningsloven m.m. (administrative sanksjoner mv.).

Avgjørelser fra EU-domstolen og Retten

Forente saker 7/56 og 3-7/57 Algera	ECLI:EU:C:1957:7	97, 117, 118, 127
Forente saker 42/59 og 49/59 SNUPAT	ECLI:EU:C:1962:24	108, 118, 127
Sak 14/61 Hoogovens	ECLI:EU:C:1962:28	127
Sak 111/63 Lemmerz-Werke	ECLI:EU:C:1965:76	108, 118, 120, 129
Sak 34/67 Lück	ECLI:EU:C:1968:24	211
Sak 11/70 Internationale Handelsgesellschaft	ECLI:EU:C:1970:114	97
Forente saker 51/71–54/71 International Fruit Company II	ECLI:EU:C:1971:128	62, 352
Sak 4/73 Nold	ECLI:EU:C:1977:1	97
Sak 41/74 Van Duyn	ECLI:EU:C:1974:133	138
Sak 43/75 Defrenne II	ECLI:EU:C:1976:56	319, 327
Sak 33/76 Rewe-Central	ECLI:EU:C:1976:188	29, 47, 62, 66, 68
Sak 45/76 Comet	ECLI:EU:C:1976:191	62
Sak 106/77 Simmenthal	ECLI:EU:C:1978:49	60, 211
Sak 44/79 Hauer	ECLI:EU:C:1979:290	97
Sak 130/79 Express Dairy Foods	ECLI:EU:C:1980:155	63
Sak 14/81 Alpha Steel	ECLI:EU:C:1982:76	119
Sak 199/82 San Giorgio	ECLI:EU:C:1983:318	66, 302
Forente saker 205/82–215/82 Deutsche Milchkontor	ECLI:EU:C:1983:233	97
Sak 14/83 Von Colson	ECLI:EU:C:1984:153	29, 49, 56, 78, 79
Sak 240/83 ADBHU	ECLI:EU:C:1985:59	236
Sak 222/84 Johnston	ECLI:EU:C:1986:206	76, 79
Sak 15/85 Conzorzio cooperative d'abruzzo	ECLI:EU:C:1987:111	129
Sak 80/86 Kolpinghuis	ECLI:EU:C:1987:431	50, 57, 95, 96
Sak 222/86 Heylens	ECLI:EU:C:1987:442	76

Sak 301/87 Frankrike mot Kommissjonen	ECLI:EU:C:1990:67	146
Sak 380/87 Enichem Base	ECLI:EU:C:1989:318	177, 178
Sak 68/88 Greek Maize	ECLI:EU:C:1989:339	47
Sak 103/88 Costanzo	ECLI:EU:C:1989:256	182, 357
Sak 262/88 Barber	ECLI:EU:C:1990:209	322
Sak C-5/89 Kommissjonen mot Tyskland	ECLI:EU:C:1990:320	124, 125
Sak C-33/89 Kowalska	ECLI:EU:C:1990:265	329
Sak C-106/89 MarLeasing	ECLI:EU:C:1990:395	53
Sak C-184/89 Nimz	ECLI:EU:C:1991:50	316, 318, 325, 327, 329
Sak C-213/89 Factorame	ECLI:EU:C:1990:257	47, 59, 60, 266
Forente saker C-6/90 og C-9/90 Francovich	ECLI:EU:C:1991:428	60, 73
Sak C-69/91 Decoster	ECLI:EU:C:1993:853	260
Sak C-92/91 Taillandier	ECLI:EU:C:1993:854	260
Sak C-200/91 Coloroll	ECLI:EU:C:1994:348	317, 325
Sak C-271/91 Marshall II	ECLI:EU:C:1993:335	78, 79
Sak C-334/92 Wagner Miret	ECLI:EU:C:1993:945	52
Forente saker C-46/93 og C-48/93 Brasserie du pêcheur	ECLI:EU:C:1996:79	66, 73, 74, 117
Forente saker C-430/93 og C-431/93 Van Schijndel	ECLI:EU:C:1995:441	47
Sak C-194/94 CIA security	ECLI:EU:C:1996:172	168, 173, 175, 180, 184, 202
Sak C-18/95 Terhoeve	ECLI:EU:C:1999:22	316, 318, 319, 320, 327, 332
Sak C-24/95 Alcan II	ECLI:EU:C:1997:163	65, 125, 250
Sak C-72/95 Kraaijveld	ECLI:EU:C:1996:404	47
Sak C-90/95 P Henri de Compte	ECLI:EU:C:1997:198	119, 120, 129
Sak C-188/95 Fantask	ECLI:EU:C:1997:580	303
Sak C-261/95 Palmisani	ECLI:EU:C:2007:351	68
Sak C-294/95 P Ojha	ECLI:EU:C:1996:434	146
Sak C-54/96 Dorsch Consult	ECLI:EU:C:1997:413	89, 90
Sak C-326/96 Levez	ECLI:EU:C:1998:577	72
Sak C-10/97–C-22/97 IN.CO.GE	ECLI:EU:C:1998:498	190, 211, 212
Sak C-140/97 Rechberger	ECLI:EU:C:1999:306	27, 330
Sak C-185/97 Coote	ECLI:EU:C:1998:424	79
Sak C-212/97 Centros	ECLI:EU:C:1999:126	326
Sak C-224/97 Ciola	ECLI:EU:C:1999:212	182, 195, 357
Sak C-226/97 Lemmens	ECLI:EU:C:1998:296	180, 181, 191, 202
Sak C-78/98 Preston	ECLI:EU:C:2000:247	69, 72
Sak C-209/98 Sydhavnens Sten & Grus	ECLI:EU:C:2000:279	177
Sak C-443/98 Unilever	ECLI:EU:C:2000:496	176, 184

KILDER

Sak C-310/99 Kommissjonen mot Italia	ECLI:EU:C:2002:143	124
Sak C-500/99 P. Conserve Italia soc Coop arl mot Kommissjonen	ECLI:EU:C:2002:45	119
Sak C-62/00 Marks & Spencer	ECLI:EU:C:2002:435	94, 104
Sak C-118/00 Larsy	ECLI:EU:C:2001:368	63
Sak C-159/00 Sapod Audit	ECLI:EU:C:2002:343	178, 182, 183, 191, 193, 202
Sak C-253/00 Muñoz	ECLI:EU:C:2002:497	59
Sak C-339/00 Irland mot Kommissjonen	ECLI:EU:C:2003:545	60
Sak C-453/00 Kühne & Heitz	ECLI:EU:C:2004:17	22, 47, 93, 94, 103, 104, 105, 106, 115, 217, 218, 228, 229, 232, 335, 337, 359
Sak C-198/01 CIF	ECLI:EU:C:2003:430	352, 357
Sak C-224/01 Köbler [SK]	ECLI:EU:C:2003:513	66
Forente saker C-397/01–C-403/01 [SK] Pfeiffer	ECLI:EU:C:2004:584	49, 50, 56
Sak C-34/02 Pasquini	ECLI:EU:C:2003:366	67, 68, 75
Sak C-201/02 Wells	ECLI:EU:C:2004:12	25, 35, 36, 40, 45, 46, 47, 49, 51, 62, 69, 72, 118, 121, 128, 138, 151, 183, 241, 252, 263, 264, 275, 304, 358
Sak C-224/02 Pusa	ECLI:EU:C:2004:273	64
Sak C-371/02 Björnkulla fruktindustrier	ECLI:EU:C:2004:275	53, 56
Sak C-17/03 Vereniging voor energiie, milieu en water	ECLI:EU:C:2005:362	103
Sak C-173/03 [SK] Traghetti mot Italia	ECLI:EU:C:2006:391	73
Sak C-267/03 Lindberg	ECLI:EU:C:2005:246	181, 189
Forente saker C-453/03, C-11/04, C-12/04 og C-194/04 [SK] ABNA	ECLI:EU:C:2005:741	266
Sak C-508/03 Kommissjonen mot Storbritannia	ECLI:EU:C:2006:287	115, 117, 118, 119, 125, 129
Sak C-144/04 [SK] Mangold	ECLI:EU:C:2005:709	95
Sak C-212/04 [SK] Adeneler	ECLI:EU:C:2006:443	96
Forente saker C-392/04 og C-422/04 [SK] i-21 og Arcor	ECLI:EU:C:2006:586	66, 67, 68, 69, 72, 84, 104, 107, 111, 217, 221, 222, 229, 232, 238, 239, 302, 303, 304
Sak C-506/04 [SK] Wilson	ECLI:EU:C:2006:587	90

Sak C-201/05, The Test Claimants in the CFC and Dividend Group Litigation	ECLI:EU:C:2008:329	73
Sak C-20/05 Karl Josef Wilhelm Schwibbert	ECLI:EU:C:2007:652	173, 182, 193
Sak C-370/05 Festersen	ECLI:EU:C:2007:59	122
Sak C-432/05 [SK] Unibet	ECLI:EU:C:2007:163	35, 62, 82, 136
Sak C-2/06 [SK] Kempster	ECLI:EU:C:2008:78	59, 65, 104, 105, 106, 218, 219, 223, 229, 337
Sak C-215/06 Kommissjonen mot Irland	ECLI:EU:C:2008:380	109, 112, 113, 151, 243, 244, 245
Forente saker C-231/06–C-233/06 Jonkman	ECLI:EU:C:2007:373	314, 316, 317, 318, 327, 329
Sak C-268/06 Impact	ECLI:EU:C:2008:223	62, 69
Forente saker C-383/06–C-385/06 Vereniging Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening	ECLI:EU:C:2008:165	65
Sak C-445/06 [SK] Danske slagterier	ECLI:EU:C:2009:178	220
Forente saker C-378/07–C-380/07 Angelidaki	ECLI:EU:C:2009:250	51, 95
Sak C-402/07 Sturgeon	ECLI:EU:C:2009:716	59, 61
Sak C-555/07 [SK] Küçükdeveci	ECLI:EU:C:2010:21	49, 95
Sak C-40/08 Asturcom	ECLI:EU:C:2009:615	62
Sak C-63/08 Pontin	ECLI:EU:C:2009:666	69, 72, 85, 239
Sak C-91/08 [SK] Wall	ECLI:EU:C:2010:182	47, 66
Sak C-118/08 [SK] Transportes Urbanos	ECLI:EU:C:2010:39	71, 72
Sak C-314/08 Filipiak	ECLI:EU:C:2009:719	190, 211, 212
Forente saker C-317/08–C-320/08 Alassini	ECLI:EU:C:2010:146	62, 76, 82, 85
Sak C-109/09 Deutsche Lufthansa AG	ECLI:EU:C:2011:129	51
Sak C-279/09 DEB	ECLI:EU:C:2010:811	136
Forente saker C-372/09 og C-373/09 Josep Peñarroja Fa	ECLI:EU:C:2011:156	90
Sak C-398/09 [SK] Lady & Kid	ECLI:EU:C:2011:540	265
Sak C-399/09 Landtová	ECLI:EU:C:2011:415	314, 329
Sak C-2/10 Azienda Agro- Zootecnica Franchini Sarl	ECLI:EU:C:2011:502	177
Sak C-275/10 Residex Capital IV	ECLI:EU:C:2011:814	276
Sak C-282/10 [SK] Dominguez	ECLI:EU:C:2012:33	37, 52, 54, 96
Sak C-416/10 [SK] Križan	ECLI:EU:C:2013:8	224, 248, 270
Sak C-591/10 [SK] Littlewoods Retail	ECLI:EU:C:2012:478	302

KILDER

Sak C-41/11 [SK] Inter- Environnement Wallonie ASBL	ECLI:EU:C:2012:103	151, 170
Sak C-175/11 D og A	ECLI:EU:C:2013:45	90
Sak C-249/11 Byankov	ECLI:EU:C:2012:608	64, 65, 82, 83, 103, 104, 107, 108, 109, 110, 111, 217, 228, 232, 233, 237, 239, 335
Sak C-300/11 [SK] ZZ	ECLI:EU:C:2013:363	82
Sak C-401/11 Soukupová	ECLI:EU:C:2013:223	319, 329
Sak C-418/11 Texdata Software	ECLI:EU:C:2013:588	269
Sak C-463/11 L mot M	ECLI:EU:C:2013:247	151, 168, 169
Sak C-568/11 Agroferm	ECLI:EU:C:2013:407	123
Sak C-72/12 Altrip	ECLI:EU:C:2013:712	146, 150, 220
Sak C-93/12 ET Agroconsulting	ECLI:EU:C:2013:432	47, 59, 76
Forente saker C-141/12 og C-372/12 YS	ECLI:EU:C:2014:2081	91
Sak C-306/12 Spedition Welter	ECLI:EU:C:2013:650	53
Sak C-362/12 Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation	ECLI:EU:C:2013:834	102
Forente saker C-501/12–C-506/12, C-540/12 og C-541/12 Specht	ECLI:EU:C:2014:2005	324
Sak C-562/12 Liivimaa Lihaveis	ECLI:EU:C:2014:2229	85
Forente saker C-129/13 og C-130/13 Kamino	ECLI:EU:C:2014:2041	66, 84, 117, 132, 144, 146, 248, 249, 269
Sak C-249/13 Boudjlida	ECLI:EU:C:2014:2431	64
Sak C-282/13 T-Mobile Austria	ECLI:EU:C:2015:24	91
Sak C-307/13 Ivansson mfl.	ECLI:EU:C:2014:2058	173, 189
Sak C-383/13 PPU, G og R (M.G.)	ECLI:EU:C:2013:533	63, 65, 66, 93, 104, 130, 131, 133, 144, 145, 146, 148
Sak C-461/13 [SK] Weser	ECLI:EU:C:2015:433	278
Sak C-61/14 Orizzonte	ECLI:EU:C:2015:655	85
Sak C-74/14 Eturas	ECLI:EU:C:2016:42	65, 69
Sak C-105/14 [SK] Taricco	ECLI:EU:C:2015:555	98
Sak C-137/14 Kommissjonen mot Tyskland	ECLI:EU:C:2015:683	146, 150, 151
Sak C-274/14 [SK] Banco de Santander	ECLI:EU:C:2020:17	90
Sak C-336/14 Ince	ECLI:EU:C:2016:72	173
Sak C-419/14 WebMindLicenses	ECLI:EU:C:2015:832	91
Sak C-441/14 [SK] Ajos/danske industrier	ECLI:EU:C:2016:278	46, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 57, 95, 106, 141, 165, 166
Sak C-566/14 P [SK] Marchani	ECLI:EU:C:2016:437	112, 115, 129, 222, 289

Sak C-613/14 James Elliot Construction	ECLI:EU:C:2016:821	173
Sak C-168/15 Tomášová	ECLI:EU:C:2016:602	66
Sak C-187/15 Pöpperl	ECLI:EU:C:2016:550	319
Sak C-231/15 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	ECLI:EU:C:2016:769	85, 91, 120, 121, 224, 245, 252, 270, 281
Sak C-348/15 Stadt Wiener Neustadt	ECLI:EU:C:2016:882	151, 245, 246, 304
Sak C-379/15 Association Nature France Environnement	ECLI:EU:C:2016:603	151, 170
Sak C-406/15 Milkova	ECLI:EU:C:2017:198	316, 318, 319, 328
Sak C-503/15 Ramón Margarit Panicello	ECLI:EU:C:2017:126	90
Sak C-644/15 Protect	ECLI:EU:C:2017:987	224
Sak C-46/16 LS Customs Services	ECLI:EU:C:2017:839	84
Forente saker C-52/16 og C-113/16 SEGRO og Horvát	ECLI:EU:C:2018:157	109
Sak C-64/16 [SK] Associação Sindical dos Juizes Portugueses (ASJP)	ECLI:EU:C:2018:117	76, 77, 80, 90
Sak C-73/16 Puškár	ECLI:EU:C:2017:725	224
Forente saker C-196/16 og C-197/16 Comune di Corridonia	ECLI:EU:C:2017:589	45, 48, 49, 151, 241, 242, 243, 244, 246, 305
Sak C-276/16 Prequ' Italia	ECLI:EU:C:2017:1010	269
Sak C-414/16 [SK] Egenberger	ECLI:EU:C:2018:257	53, 317, 330
Sak C-492/16 Incyte	ECLI:EU:C:2017:995	103, 107, 217, 227
Sak C-516/16 Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse	ECLI:EU:C:2017:1011	123
Forente saker C-569/16 og C-570/16 [SK] Bauer	ECLI:EU:C:2018:871	53
Sak C-42/17 [SK] M.A.S.	ECLI:EU:C:2017:936	97, 98
Sak C-117/17 Commune di CastelBellino	ECLI:EU:C:2018:129	151, 244
Sak C-137/17 Van Gennip mfl.	ECLI:EU:C:2018:771	173
Sak C-193/17 [SK] Cresco	ECLI:EU:C:2019:43	316, 317, 318, 329, 330, 333, 334
Sak C-219/17 [SK] Berlusconi	ECLI:EU:C:2018:1023	212
Forente saker C-370/17 og 37/18 [SK] Vueling Airlines	ECLI:EU:C:2020:260	99
Sak C-411/17 [SK] Inter-Environment Wallonie og Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen	ECLI:EU:C:2019:622	128, 151
Sak C-517/17 Addis	ECLI:EU:C:2020:579	84, 147, 148, 149, 150, 151, 161, 164, 248

KILDER

Sak C-573/17 [SK] Poplawski	ECLI:EU:C:2019:530	56, 213
Sak C-620/17 Hochtief Solutions AG Magyarország Fióktelepe	ECLI:EU:C:2019:630	66, 67, 74
Sak C-723/17 Craynest	ECLI:EU:C:2019:533	311
Sak C-171/18 [SK] Safeway Ltd.	ECLI:EU:C:2019:839	100, 104, 315, 316, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 342, 344, 347
Sak C-189/18 Glencore Agriculture Hungary Kft.	ECLI:EU:C:2019:861	104
Forente saker C-202/18 og 238/18 [SK] Rimšėvičs	ECLI:EU:C:2019:139	212
Sak C-230/18 PI	ECLI:EU:C:2019:383	92
Sak C-236/18 GRDF SA	ECLI:EU:C:2019:1120	40, 121, 124
Sak C-261/18 [SK] Kommisjonen mot Irland	ECLI:EU:C:2019:955	47, 93, 94, 98, 107, 109, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 125, 129, 151, 155, 228, 241, 244, 245, 246, 251, 263, 273, 274, 275, 305, 335, 339, 342
Sak C-280/18 Alain Flausch mfl.	ECLI:EU:C:2019:928	64
Sak C-390/18 [SK] Airbnb Irland	ECLI:EU:C:2019:1112	173, 177, 179
Sak C-394/18 Maria Grazia Cicenia	ECLI:EU:C:2020:56	212
Sak C-535/18 Land Nordrhein- Westfalen	ECLI:EU:C:2020:391	146, 150, 152, 279
Sak C-619/18 [SK] Kommisjonen mot Polen	ECLI:EU:C:2019:531	76, 77, 80, 81, 82
Sak C-679/18 OPR-Finance	ECLI:EU:C:2020:167	94, 95
Sak C-752/18 [SK] Deutsche Umwelthilfe	ECLI:EU:C:2019:1114	80, 83, 84, 311
Sak C-760/18 MV	ECLI:EU:C:2021:113	95
Sak C-831/18 P Kommisjonen mot RQ	ECLI:EU:C:2020:481	146
Sak C-24/19 [SK] A mfl.	ECLI:EU:C:2020:503	35, 40, 47, 126, 127, 151, 154, 168, 169, 170, 240, 241, 245, 263, 275, 310, 358
Sak C-275/19 Sportingbet PLC	ECLI:EU:C:2020:856	173, 175, 176, 177, 181, 184
Sak C-430/19 SC C.F. SRL	ECLI:EU:C:2020:429	146, 147
Sak C-485/19 LH	ECLI:EU:C:2021:313	94, 95
Sak C-487/19 [SK] WZ	ECLI:EU:C:2021:798	212, 358
Sak C-791/19 R [SK] Kommisjonen mot Polen	ECLI:EU:C:2020:277	267, 269

Forente saker C-924/19 PPU og C-925/19 PPU [SK] FMS	ECLI:EU:C:2020:367	103, 104, 105, 107, 217, 221, 228, 229, 335, 337, 339
Sak C-132/20 [SK] BN	ECLI:EU:C:2022:235	90
Sak C-177/20 Grossmania	ECLI:EU:C:2022:175	15, 36, 40, 65, 78, 83, 103, 108, 109, 110, 111, 217, 220, 227, 228, 232, 233, 234, 240, 252, 273, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 333, 335, 339
Sak C-261/20 [SK] Thelen Technopark	ECLI:EU:C:2022:33	50, 56, 213
Sak C-278/20 [SK] Kommisjonen mot Spania	ECLI:EU:C:2022:503	66, 70, 71, 72, 73, 74, 75
Sak C-413/20 État belge	ECLI:EU:C:2021:938	217
Forente saker C-475/20–C-482/20 Admiral Gaming Network	ECLI:EU:C:2022:714	115
Sak C-497/20 [SK] Randstad Italia SpA	ECLI:EU:C:2021:1037	47, 78, 82, 83, 85, 88, 91, 311
Forente saker C-649/20 P, C-658/20 P og C-662/20 P Spania mot Kommisjonen	ECLI:EU:C:2023:60	124
Forente saker C-704/20 og C-39/21 [SK] C og B	ECLI:EU:C:2022:858	222
Sak C-36/21 Sense	ECLI:EU:C:2022:556	123, 124, 275
Forente saker C-38/21, C-47/21 og C-232/21 [SK] BMW Bank and others	ECLI:EU:C:2023:1014	64
Sak C-121/21 R Den Tjekkiske Republikk mot Polen	ECLI:EU:C:2021:420	268
Sak C-121/21 Tjekkia mot Polen	ECLI:EU:C:2022:82	268
Sak C-278/21 AquaPri/Dansk akvakultur	ECLI:EU:C:2022:864	116, 246, 304
Sak C-289/21 IG	ECLI:EU:C:2022:920	85, 308
Sak C-430/21 [SK] RS	ECLI:EU:C:2022:99	213
Sak C-604/21 Vapo Atlantic SA	ECLI:EU:C:2023:175	173
Sak C-113/22 DX	ECLI:EU:C:2023:665	316
Sak C-242/22 PPU TL	ECLI:EU:C:2022:611	75
Sak C-434/22 Latvijā valsts meži AS	ECLI:EU:C:2023:966	309, 310
Sak T-251/00 Lagardere SCA and Canal +SA	ECLI:EU:T:2002:278	119
Sak T-25/04 Gonzalez y Diez	ECLI:EU:T:2007:257	117, 119, 222, 289
Sak T-53/10 Peter Reisenhel	ECLI:EU:T:2011:601	116, 129

KILDER

Sak T-604/15 European Road Transport Telematics Implementation Coordination Organisation	ECLI:EU:T:2019:348	115

Generaladvokatuttalelser

Sak C-194/94 CIA security	ECLI:EU:C:1995:346	177, 178, 181
Sak C-226/97 Lemmens	ECLI:EU:C:1998:61	181, 184, 186
Sak C-159/00 Sapod Audit	ECLI:EU:C:2002:25	187
Sak C-2/06 [SK] Kempster	ECLI:EU:C:2007:245	229
Sak C-399/09 Landtová	ECLI:EU:C:2011:111	316, 319
Sak C-591/10 Littlewoods Retail	ECLI:EU:C:2012:9	63
Forente saker C-501/12–C-506/12, C-540/12 og C-541/12 Specht mfl.	ECLI:EU:C:2013:779	324
Sak C-441/14 [SK] Ajos/Danske industrier	ECLI:EU:C:2015:776	95, 96
Sak C-231/15 Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	ECLI:EU:C:2016:440	120
Sak C-348/15 Stadt Wiener Neustadt	ECLI:EU:C:2016:662	245
Forente saker C-196/16 og C-197/16 Comune di Corridonia	ECLI:EU:C:2017:249	224, 242, 244, 255, 265, 266
Sak C-193/17 [SK] Cresco	ECLI:EU:C:2018:614	115, 317, 318
Sak C-411/17 [SK] Inter-environmental Wallonie and Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen	ECLI:EU:C:2018:972	151
Sak C-517/17 Addis	ECLI:EU:C:2020:225	147, 148
Sak C-171/18 [SK] Safeway Ltd.	ECLI:EU:C:2019:272	322
Sak C-752/18 [SK] Deutsche Umwelthilfe	ECLI:EU:C:2019:972	80, 83, 311
Sak C-177/20 Grossmania	ECLI:EU:C:2021:748	110, 231, 306, 307, 308
Sak C-278/20 [SK] Kommissjonen mot Spania	ECLI:EU:C:2021:996	71

Avgjørelser fra EFTA-domstolen

Sak E-1/94 Restamark	27, 213
Sak E-9/97 Sveinbjörnsdottir	27, 137, 138, 330
Rettsmøterapport i sak E-9/97 Sveinbjörnsdottir	28
Sak E-3/98 Rainford-Towning	32
Sak E-3/00 Kelloggs	320

Rettsmøterapporten i sak E-3/00 Kelloggs	320, 348
Sak E-1/01 Einarrson	210, 211, 213
Sak E-4/01 Karlsson	27, 138
Sak E-1/02 PostDoc	344
Rettsmøterapporten i sak E-1/02 PostDoc	345
Sak E-1/04 Fokus bank	136
Forente saker E-5/04, E-6/04 og E-7/04 Fesil og Finnfjord	136
Sak E-2/06 Hjemfall	32, 321, 340, 341
Sak E-3/06 Ladbrokes	167
Sak E-1/07 Straffesak mot A	27, 32, 37
Sak E-2/07 Gullenke I	314, 331, 338, 340
Forente saker E-9/07 og 10/07 L'Oréal	32
Forente saker E-4/10, E-5/10 og E-7/10 Lichtenstein mfl. mot ESA	135, 276
Sak E-12/10 ESA mot Island	330
Rettsmøterapporten i sak E-12/10 ESA mot Norge	330
Sak E-15/10 Posten Norge	136
Sak E-18/10 Gullenke II	340
Sak E-14/11 Schencker I	30
Sak E-2/12 HOB vin	175, 185, 186, 188, 194
Sak E-11/12 Koch	135, 136, 137, 220
Sak E-7/13 Creditinfo Lánstraust	265, 302
Sak E-3/15 Liechtensteinische Gesellschaft für Umweltschutz	14
Sak E-28/15 Jabbi	26, 28, 30, 31, 257
Sak E-6/17 Fjarskipti hf.	32
Sak E-10/17 Nye Kystlink	220
Sak E-4/19 Campbell	26, 28, 31, 257
Sak E-8/20 Straffesak mot N	111, 230
Sak E-2/21 Norep	37
Sak E-2/22 A mot Arbeids- og velferdsdirektoratet	226, 256

Avgjørelser fra Den europeiske menneskerettsdomstolen

Spjorrong og Lönnroth mot Sverige [P]	No. 7151/75 og 7152/75 (23.09.1982)	290
Tre Traktörer Aktiebolag mot Sverige	No. 10873/84 (7.7.1989)	290
Fredin mot Sverige	No. 12033/86 (18.02.1991)	290
Pine Valley development mfl. mot Irland	No. 12742/87 (29.11.1991)	288, 289, 290, 291
The Holy Monasteries mot Greece	No. 13984/88 (9.12.1994)	308
Gaygusuz mot Østerrike	No. 17371/90 (16.09.1996)	287

KILDER

Kudla mot Polen [SK]	No. 30210/96 (26.10.2000)	81
Kopecký mot Slovakia [SK]	No. 44912/98 (28.9.2004)	288
Bosphorus mot Irland [SK]	No. 45036/98 (30.6.2005)	293
Vilho Eskelinen a.o. mot Finland [SK]	No. 63235/00 (19.4.2007)	81
Budayera a.o. mot Russland	No. 15339/02, 21166/02, 20058/02, 11673/02, 153431/02 (29.09.2008)	81
Moskal mot Polen	No. 10373/05 (15.9.2009)	287, 290, 291
Malik mot Storbritannia	No. 23780/08 (13.03.2012)	287
Centro Europa 7 S.r.l. og Di Stefano mot Italia [SK]	No. 38433/09. (07.06.2012)	287
de Souza Ribeiro mot Frankrike [SK]	No. 22689/07 (13.12.2012)	81
O'Sullivan Mc Carthy Mussel	No. 44460/16 (07.06.2018)	287, 290, 291,
Developement Ltd. mot Irland		292, 293
Mihalache mot Romania [SK]	No. 54012/10 (08.07.2019)	223
Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk transportarbeiderforbund (NTF) mot Norge	No. 45487/17 (10.09.2021)	293

Avgjørelser fra norske domstoler

Høyesterett	
Rt. 1957 s. 915	248
Rt. 1964 s. 93.....	207
Rt. 1965 s. 181 (Svennebrev)	285
Rt. 1965 s. 679	248
Rt. 1965 s. 712	143
Rt. 1980 s. 485	170
Rt. 1992 s. 1235 (Lofoten trålerederi)	255
Rt. 1996 s. 282	259
Rt. 1996 s. 994	220
Rt. 1997 s. 334 (Sola Havn).....	57
Rt. 1997 s. 580 (OFS-saken)	34
Rt. 1998 s. 623	238
Rt. 1998 s. 1809 (BUD)	57
Rt. 2000 s. 1811 [P].....	27, 33, 34, 58, 161
Rt. 2002 s. 557 [P] (Dobbelstraff I)	218, 223
Rt. 2003 s. 764	194
Rt. 2004 s. 76.....	38
Rt. 2004 s. 122 (Norsk Dental Depot)	58
Rt. 2004 s. 834	173
Rt. 2005 s. 597 (Allseas)	27, 34, 140
Rt. 2005 s. 855	199
Rt. 2005 s. 1365 [P].....	27, 34, 140, 330

Rt. 2006 s. 293 [P] (Arves Trafikkskole)	282
Rt. 2006 s. 1473 (Vesta forsikring).....	57, 58
Rt. 2007 s. 1.....	230
Rt. 2007 s. 1003	258
Rt. 2009 s. 661 (Huseby)	149, 152, 157, 158, 353
Rt. 2010 s. 143 [P] (Rederiskatt)	199, 282
Rt. 2010 s. 202 (Kystlink)	328
Rt. 2010 s. 1500 (Elkem)	27, 218, 219, 234
Rt. 2011 s. 111	349
Rt. 2011 s. 964 (Gjensidige).....	328
Rt. 2013 s. 1345 [P] (Strukturvote).....	199, 282, 287
Rt. 2013 s. 1665 (Hydro Aluminium).....	58
Rt. 2014 s. 560	308
Rt. 2015 s. 421 [S]	57
HR-2016-910-A	223
HR-2016-2017-A	39, 163, 204, 284, 285
HR-2016-2554-P (Holship).....	57, 58
HR-2017-2247-A (Reinøy)	152, 157, 158, 160
HR-2018-87-U	163
HR-2018-1036-A	57
HR-2018-2388-A	274
HR-2019-273-A	349
HR-2019-282-S (Snøkrabbe I).....	260
HR-2019-1801-A (Fosen-Linjen).....	58, 140
HR-2019-1948-U	270
HR-2019-2282-U	297
HR-2019-2400-A	297
HR-2020-1146-F.....	257
HR-2020-2472-P (Klimasaken).....	48, 135, 152, 157, 159, 160, 161, 163, 252
HR-2021-546-U.....	204
HR-2021-1453-S (NAV-saken).....	15, 111, 135
HR-2021-1795-U	204
HR-2021-1975-S (Fosen)	237
HR-2021-2275-A	49, 260
HR-2021-2571-A	39, 122, 163, 204, 205
HR-2022-533-A	256
Underrettspraksis	
LF-2003-86.....	173, 174
LF-2003-8380.....	139
LG-2004-25685.....	204
LG-2004-98463.....	204
LB-2005-660.....	204
LB-2007-8815	204
LG-2012-98463.....	204
LB-2016-164672	163

KILDER

LB-2019-189917	204
LB-2020-11829	204
TOSLO-2003-5674	259
23-099330TVI-TOSL/05	159

Sivilombuduttalelser

SOMB-2004-83	299
SOM-2012-1080	285
SOM-2014-3496	285
Sivilombudets uttalelse (2019/12)	206
Sivilombudets uttalelse (2022/1413)	240

Uttalelser fra Justisdepartementets lovavdeling

JDLOV-1987-1856	299
JDLOV-2017-1887	206

Utenlandske avgjørelser

Dansk Høyesteret sak 402/1995, 3. februar 2000	326
Dansk Høyesteret sak 15/2014, 6. desember 2016	54, 141
Dansk Høyesteret sak BS-26847/2021-HJR, 30. mars 2022	192

Lover

Grunnloven

Lov 17. mai 1814 Kongeriket Norges Grunnlov

§ 88	38
§ 97	199, 281, 282, 283, 286, 300, 302, 315, 338, 339
§ 98	349
§ 105	308, 309
§ 112	159
§ 113	49, 282, 333

industrikonsesjonsloven

Lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom

m.v. 342, 343

§ 1	343

pensjonskasseloven

Lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse

§ 34	315, 331, 332
§ 35	332
§ 36	332

skattebetalingsloven

Lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt(opphevet)

§ 48	234

bilansvarslova

Lov 3. februar 1961 om ansvar for skade som motorvogner gjer

§ 7	58, 161

trygderettsloven

Lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten

§ 9	219, 226
§ 26	226
§ 27	230, 240
§ 28	230

forvaltningsloven

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

§ 2	42, 168, 250
kap. IV	250
kap. IV-VI	252
§ 17	294
§ 27 b	270
§ 28	230
§ 29	221
§ 34	252, 253, 294, 300
§ 35	111, 143, 215, 216, 224, 230, 231, 237, 240, 250, 253, 286, 291, 295, 296, 303, 339, 342, 343
§ 38	200
§ 39	200
§ 41	38, 138, 142, 143, 144, 145, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 170, 171, 192, 354
§ 42	265, 266, 269
kap. IX	193
kap. IX flg.	193
§ 43	191, 193
§ 44	193
§ 45	193
§ 46	193

skadeserstatningsloven

Lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning

§ 2-1	255, 261

KILDER

likestillingsloven

Lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene (opphevet)

§ 3 a 344

§ 3 344

§ 4 344

foreldelsesloven

Lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer 220

forurensningsloven

Lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall

§ 2 281

§ 7 295

§ 18 236, 286, 295

§ 37 295

ekspropriasjonerstatningslova

Lov 6. april 1984 nr. 17 om vederlag ved oreigning av fast eiendom 308

EØS-loven

Lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) m.v.

§ 1 32, 33, 34, 139, 140, 141, 172, 259, 331

§ 2 144, 166, 207, 209, 210, 214, 259, 260, 331, 334, 346, 354

lotteriloven

Lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (opphevet) 259

§ 6 259

§ 10 259

folketrygdloven

Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd 111, 230

§ 21-12 226

småbåtloven

Lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter 173, 174

menneskerettsloven

Lov 21. mai 1999 nr. 30 om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett

§ 2 287, 308

vannressursloven

Lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann

§ 26 194

konsesjonsloven

Lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom mv.

§ 9 194

§ 11 194

matloven

Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.
 § 23 200

EØS-høringsloven

Lov 17. desember 2004 nr. 101 om europeisk meldeplikt for tekniske regler
 m.m. 173, 187, 192

§ 2	174
§ 3	174, 193, 196
§ 4	174
§ 6	198
§ 9	174, 187, 188, 189, 193
§ 10	198, 199
§ 11	200

straffeloven

Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff
 § 2 174

arbeidsmiljøloven

Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. 57, 328

skattebetalingsloven

Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav
 § 48 219

akvakulturloven

Lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur
 § 6 280, 296
 § 9 286, 296
 § 11 279
 § 27 296
 § 33 a 219

tvisteloven

Lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister
 § 1-3 121, 220, 225, 271
 kap. 34 266
 § 34-1 266
 § 34-2 266

utlendingsloven

Lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her 203
 kap. 13 208

plan- og bygningsloven

Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling 20, 157, 158, 206
 kap. 32 127
 § 32-3 127, 295

KILDER

naturmangfoldloven

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold
§ 69 295

tjenesteloven

Lov 19. juni 2009 nr. 103 om tjenestevirksomhet 144, 172
§ 11 172, 251

finansforetaksloven

Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern
§ 3-1 123
§§ 3-1 til 3-5 123
§ 3-2 123

skatteforvaltningsloven

Lov 27. mai 2016 nr. 14 om skatteforvaltning
§ 15-4 218

anskaffelsesloven

Lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser
§ 13 172

likestillings- og diskrimineringsloven

Lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering 328

lov om medisinsk utstyr

Lov 7. mai 2020 nr. 37 om medisinsk utstyr
§ 1 203

støtteprosessloven

Lov 4. mars 2022 nr. 7 om nasjonale saksbehandlingsregler i saker om offentlig støtte
§ 12 250

Forskrifter

generell forskrift for næringsmidler

Forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 for produksjon og frambud mv. av næringsmidler
(nå Generell forskrift 8. juli 1983 nr. 1252 for produksjon og omsetning mv. av næringsmidler) 320

forskrift om oppstillingstillatelse for underholdingsautomater

Forskrift 22. september 2000 nr. 960 om oppstillingstillatelseter for underholdningsautomater

§ 2 259
§ 3 259

typegodkjennelsesforskriften	
Forskrift 18. mai 2004 nr. 774 om typegodkjenning av gevinstautomater (opphevet)	260
avfallsforskriften	
Forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall	152
kap. 9	242
forurensningsforskriften	
Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning	236
vannforskriften	
Forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen	152
legemiddelforskriften	
Forskrift 18. desember 2009 nr. 1839 om legemidler	
§ 15-6a	203
matinformasjonsforskriften	
Forskrift 28. november 2014 nr. 1497 om matinformasjon til forbrukerne	
§ 1	179
forskrift om plantevernmidler	
Forskrift 6. mai 2015 nr. 455 om plantevernmidler	
§ 3	145
§ 8	145
§ 9	145
kjæledyrforskriften	
Forskrift 19. mai 2016 nr. 542 om ikke-kommersiell forflytning av kjæledyr	
§ 5	196
§ 11	200
forskrift om konsekvensutredninger	
Forskrift 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger	152, 279
forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner	
Forskrift 22. desember 2017 nr. 2384 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner	
§ 8-2	251
laksetildelingsforskriften	
Forskrift 7. november 2022 nr. 1929 om tillatelse til akvakultur for laks, ørret og regnbueørret	
§ 6-15	219
§ 8-9	279, 280

Rundskriv

Rundskriv R36-00

Rundskriv til forvaltningsloven – saksbehandlingsrundskriv 240

Rundskriv R90-00

Rundskriv til trygderettsloven 230

EUs primær- og sekundærrett

EKSF-traktaten

Traktat av 18. april 1951 om opprettelse av Det europeiske kul- og stålfællesskab

art. 5 62

art. 95 211

EØF-traktaten

Traktaten om Det europeiske økonomiske fællesskab, 1957

art. 117 319, 320

art. 119 319, 327

EF-traktaten

Traktaten om opprettelse av Det europeiske fællesskab, 1992

art. 10 29

art. 119 314, 322

art. 295 321

TEU

Traktaten om den Europæiske Union. Konsolideret udgave 2016 (EUT 2016/C202/01)

art. 4 14

art. 4 22, 39, 45, 49, 60, 82, 108, 109, 110, 134, 135, 136, 139, 310, 352

art. 6 102

art. 19 21, 35, 76, 77, 80, 82, 89, 90, 91, 94, 136, 311, 358

art. 47 76

TEUV

Traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde. Konsolideret udgave 2016 (EUT 2016/C202/01)

art. 4 29

art. 21 108, 321

art. 34 181

art. 48 327

art. 63 110

art. 151 320

art. 157 327

art. 251 24

art. 260 112

art. 267	22, 53, 54, 55, 90, 228
art. 278	267
art. 279	267
art. 288	50, 56
art. 345	321

TEUV protokoll 3

Protokol nr. 3 vedrørende statuten for den europæiske unions domstol

art. 16	24

Pakten

Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Udgave 2016 (EFT C-202 af 7.6.2016, s. 391–407)

art. 17	110
art. 21	317, 318, 319, 329, 334
art. 41	91
art. 47	76, 77, 80, 81, 82, 85, 89, 90, 91, 136, 224
art. 52	81, 82

Direktiver

Direktiv 75/442 (afvalldirektivet)

Rådsdirektiv av 15. juli 1975 om avfall (ikke i kraft) 177, 178

Direktiv 76/207 (likebehandlingsdirektivet)

Rådsdirektiv av 9. februar 1976 om gjennomføring av prinsippet om lik behandling av menn og kvinner når det gjelder adgang til arbeid, yrkesutdanning og forfremmelse samt arbeidsvilkår (ikke i kraft) 78, 314, 344

art. 6	79, 80

Direktiv 77/388

Rådets sjettede direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (ikke i kraft) 94

Direktiv 79/7 (trygdedirektivet)

Rådsdirektiv av 19. desember 1978 om gradvis gjennomføring av prinsippet om lik behandling av menn og kvinner i trygdespørsmål 327

Direktiv 83/189

Rådsdirektiv av 28. mars 1983 om en informasjonsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter (ikke i kraft) 173, 180

Direktiv 88/301

Kommisjonsdirektiv av 16. mai 1988 om konkurranse på markedene for teleterminalutstyr (ikke i kraft) 260

KILDER

Direktiv 92/43 (habitatdirektivet)

Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter 152, 293

art. 6 310

Direktiv 98/34

Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter (ikke i kraft) 173, 190

art. 1 176

Direktiv 1999/31 (deponidirektivet)

Rådsdirektiv 1999/31/EF af 26. april 1999 om deponering af affald 236, 242

art. 8 236, 242

Direktiv 1999/70

Rådsdirektiv 1999/70/EF af 28. juni 1999 om rammeavtalen om midlertidig ansettelse inngått mellom EFF, UNICE og CEEP 51

Direktiv 2000/13

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler (ikke i kraft) 175, 185

art. 19 185

Direktiv 2000/31 (netthandeldirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked 173

art. 3 179

Direktiv 2000/60 (vanndirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av rammer for fellesskapstiltak for vannpolitikk 152, 279

art. 4 114, 152, 278, 279, 280

art. 8 280

Direktiv 2000/78 (rammedirektivet)

Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om likebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv 318, 328, 329, 330, 334

Direktiv 2001/42 (plandirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/42/EF av 27. juni 2001 om vurdering av miljøvirkningene av visse planer og programmer 20, 148, 150, 151, 152, 154, 157, 170

Direktiv 2004/35 (miljøansvarsdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/35/EF av 21. april 2004 om miljøansvar med hensyn til forebygging og utbedring av miljøskader 236

Direktiv 2004/38 (unionsborgerdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/38/EF av 29. april 2004 om unionsborgere og deres familiemedlemmers rett til å ferdes og oppholde seg fritt på medlemsstatenes territorium, om endring av forordning (EF) nr. 1612/68 og om oppheving av direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF 203, 208, 258

art. 4	203
art. 5	203
kap. III	94
art. 7	258
art. 27	321
art. 29	321

Direktiv 2005/36 (yrkeskvalifikasjonsdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/36/EF av 7. september 2005 om godkjenning av faglige kvalifikasjoner 203, 204

art. 51	251

Direktiv 2006/21 (mineralavfallsdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/21/EF av 15. mars 2006 om håndtering av avfall fra utvinningsindustrien og om endring av direktiv 2004/35/EF 152, 236, 256

art. 5	152
art. 7	152, 254
art. 11	255, 277, 278

Direktiv 2006/54 (likestillingsdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/54/EF av 5. juli 2006 om gjennomføring av prinsippet om like høve for og lik handsaming av menn og kvinner ved tilsetjing og i arbeidstilhøve (omarbeiding) 314, 344

Direktiv 2006/123 (tjenestedirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/123/EF av 12. desember 2006 om tjenester i det indre marked 251

art. 13	144, 172
art. 15	179
art. 39	179

Direktiv 2008/115 (returdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/115/EF om felles standarder og prosedyrer i medlemsstatene for retur av tredjelandsborgere med ulovlig opphold 66, 130, 131, 132

art. 15	130, 131, 222

Direktiv 2010/64

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/64/EU af 20. oktober 2010 om retten til tolke- og oversætterbistand i straffesager 75

KILDER

Direktiv 2010/75 (industriutslippsdirektivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/75/EU av 24. november 2010 om industriutslipp (integrrert forebygging og begrensning av forurensning) (omarbeiding) (IED) 236

art. 14 236

Direktiv 2012/13

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/13/EU af 22. maj 2012 om ret til information under straffesager 75

Direktiv 2013/32 (prosedyredirektivet)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse 147, 149, 150, 152, 164

art. 14 147, 152

art. 34 152

Direktiv 2013/33

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/33/EU af 26. juni 2013 om fastlæggelse af standarder for modtagelse af ansøgere om international beskyttelse (omarbejdning)

art. 9 222

Direktiv 2013/36 (kapitalkravsdirektivet CRD IV)

Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU av 26. juni 2013 om adgang til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon og om tilsyn med kredittinstitusjoner og verdipapirforetak, om endring av direktiv 2002/87/EF og om oppheving av direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF

art. 12 123

art. 13 123

Direktiv 2014/52

Europaparlamentets og rådets direktiv 2014/52/EU av 16. april 2014 om endring av direktiv 2011/92/EU om vurdering av visse offentlige og private prosjekters miljøvirkninger 20, 112, 114, 123, 150, 151, 152, 157, 279

Direktiv 2015/1535 (DTR-direktivet)

Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2015/1535 av 9. september 2015 om en informasjonsprosedyre for tekniske forskrifter og regler for informasjonssamfunnstjenester 173, 175, 176, 196, 198

art. 1 174, 195, 196

art. 5 174

Forordninger

Forordning 2913/92 (EUs tollkodeks)

Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 av 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (ikke i kraft) 132

art. 244 249

Forordning 659/1999 (prosedyreforordningen)

Rådsforordning (EF) nr. 659/1999 av 22. mars 1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93 250

Forordning 883/2004 (trygdeforordningen)

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 883/2004 av 29. april 2004 om koordinering av trygdeordninger 18, 226, 232, 256

Forordning 1107/2009 (plantvernmidelforordningen)

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2009 av 21. oktober 2009 om omsetning av plantevernmidler og om oppheving av rådsdirektiv 79/117/EØF og 91/414/EØF

art. 1 145

art. 4 145

art. 29 145

art. 44 145

Forordning 1169/2011 (matinformasjonsforordningen)

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1169/2011 av 25. oktober 2011 om næringsmiddelopplysninger til forbrukerne, om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om oppheving av kommisjonsdirektiv 87/250/EØF, rådsdirektiv 90/496/EØF, kommisjonsdirektiv 1999/10/EF, europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF, kommisjonsdirektiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og kommisjonsforordning (EF) nr. 608/2004 185

art. 39 194

art. 45 179, 194, 195

Forordning 604/2013 (Dublin III)

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 604/2013 om fastsettelse av kriterier og ordninger for å avgjøre hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en søknad om internasjonal beskyttelse inngitt i en medlemsstat av en tredjelandsborger eller en statsløs

art. 28 222

Forordning 536/2014 (utprøvningsforordningen)

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 536/2014 av 16. april 2014 om kliniske utprøvinger av legemidler for mennesker og om oppheving av direktiv 2001/20/EF 203

art. 4 262

art. 58 262

KILDER

Forordning 2015/1589

Rådets forordning (EU) 2015/1589 af 13. juli 2015 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde

art. 14	250
art. 16	250

Forordning 2017/745 (medisinsk utstyrsforordningen)

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2017/745 av 5. april 2017 om medisinsk utstyr, om endring av direktiv 2001/83/EF, forordning (EF) nr. 178/2002 og forordning (EF) nr. 1223/2009 samt om oppheving av rådskraftiv 90/385/EØF og 93/42/EØF

art. 70	251

Forordning 2019/515

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/515 av 19. mars 2019 om gjensidig godkjenning av varer som omsettes lovlig i en annen medlemsstat, og om oppheving av forordning (EF) nr. 764/2008

art. 5	153

Div. EU/EØS

EU-domstolens prosedyrereglement

Domstolens procesreglement, 25. september 2012

art. 160	269

KOM (2016) 821

Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om håndhævelse af direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked, om en meddelelsesprocedure for tilladelsesordninger og krav vedrørende tjenesteydelser, og om ændring af direktiv 2006/123/EF og forordning (EU) nr. 1024/2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked. KOM (2016) 821

art. 3	179

Dok.nr. ST 9507 2017 INIT

Rådets foreløpige holdning, 22. mai 2017 knyttet til Kommissjonsforslag (2016), 821. (Prosedyre 2016/0398/COD)

	179

C 143/4

Tilbagetrekning af forslag fra Kommissionen (2021/C 143/04). Liste over tilbagetrukne forslag

	180

Rettergangsordning for EFTA-domstolen

1. august 2021

art. 29	35

ESA saker

ESA sak nr. 80563

ESA brev til Klima- og miljødepartementet 6. oktober 2021 (dok.nr. 1164330) 152

Klima- og miljøverndepartementet brev til ESA 8. desember 2021 152

ESA saker nr. 82283, 82324, 82405, 82770 og 82271

ESA brev av 7. juli 2021 (dok.nr. 1207860) 196

ESA sak nr. 86939 152, 157

ESA sak nr. 88874

Notifikasjon under direktiv 2015/1535 (dok.nr. 1296373) 196

Sak 55/05/COL

EU-tidende 2006 L324/11 124

Konvensjoner

EMK

Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter,

Roma 4. november 1950 76, 79, 193

art. 6 76, 136

art. 13 81, 136

art. 14 349

EMK TP1-1

Protokoll til Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter av 4. november 1950, Paris 20. mars 1952 274, 287, 308

EMK TP7

Protokoll nr. 7 til Konvensjonen om beskyttelse av menneskerettigheter og grunnleggende friheter, Strasbourg 22. november 1984

art. 4 223

SP

Den internasjonale konvensjonen om sivile og politiske rettigheter med Protokoller, Vedtatt og åpnet for signatur, ratifikasjon og tiltredelse ved FNs generalforsamlings resolusjon 2200 A (XXI) 16. desember 1966

art. 26 349

EØS-avtalen

Avtale om det europeiske samarbeidsområdet, 2. mai 1992

Fortalen pkt. 4 26, 28, 139

Fortalen pkt. 11 328

Fortalen pkt. 15 26, 28

art. 1 26, 28

art. 3 29, 39, 42, 134, 135, 136, 139, 140, 216, 242, 353

KILDER

art. 4	313
art. 6	26, 27, 28, 30, 31, 32
art. 7	29, 32, 187
art. 11	186, 320
art. 28	204, 257, 327
art. 31	204, 259, 340, 341
art. 36	111, 232, 259
art. 40	139, 234, 340, 341
art. 53	172
art. 66	327, 328
art. 69	313, 314, 327, 328, 331
art. 70	344, 346
art. 125	321
Vedlegg II	145

Protokoll 35

EØS avtalens protokoll 35 om gjennomføring av EØS regler 27, 29, 32, 56, 138, 187, 207, 209, 210, 213, 331

ODA

Avtale mellom EFTA-statene om opprettelse av et overvåkingsorgan og en domstol, 2. mai 1992

art. 3	26, 27
art. 31	40
art. 33	40, 41, 112, 235
art. 34	225, 228, 357
art. 41	267

Århuskonvensjonen

Konvensjon om tilgang til miljøinformasjon, allmenn deltakelse i beslutningsprosesser og tilgang til rettsmidler i saker vedrørende miljø, 25. juni 1998 224

Elektronisk tilgjengelige kilder og nettsider

Mattilsynets notat 19.1.2022 Gatehunder og smitterisiko. Tilgjengelig på www.mattilsynet.no (sist besøkt 08.03.23)

<https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kontakt-nav/feiltolkning-av-eos-reglene/tall-pa-behandlede-saker-og-utbetalinger> (sist besøkt 08.03.23)

www.snl.no/kondisjonalis_-_grammatikk. (sist besøkt 08.03.23)

ReNEUAL Model Rules on EU Administrative Procedure, book III, Single Case Decision Making. Tilgjengelig på www.reneual.eu (sist besøkt 08.03.23)

Brev fra kommunal- og moderniseringsdepartementet av 25.04.2017, ref. nr. 17/150-6).

Tilgjengelig på www.statsforvalteren.no (sist besøkt 08.03.23)

Stikkordregister

- A**
administrativ sanksjon 193
Ajos-saken 95, 141
anmodning 228, 237
annullasjon 146, 245, 276, 304
avslag 256
- B**
balansetest 64, 99
berettiget forventning 102, 115, 289
Bosphorus-doktrinen 293
- C**
contra legem 52, 95, 103
- D**
desentralisert håndhevingsmodell 59, 72, 358
direkte virkning 60, 186
direktivkonform tolkning 50
diskrimineringsforbud 318
diskrimineringsgrunnlag 330
dom for ugyldighet 224, 226
- E**
effektiv og adekvat rettsfølge 78
effektiv rettsbeskyttelse 76
effektiv virkning 130, 131, 164
effektivitet 61, 62
effektivitetshensyn 59
effektivitetsorientert tolkning 131, 185, 316, 323
effektivitetsprinsippet 60, 133
effektuert vedtak 276
effet utile 60
EFTA-domstolen 135, 357
eget tiltak 201, 222, 234, 237, 269
ekvivalenskrav 68
ekvivalensprinsippet 67
EMD 287
EMK 76, 136
EMK TP1-1 287
endelig vedtak 219, 264
endelighetsbegrensning 103, 217, 221
enkeltvedtak 42
EØS-avtalen
 hoveddel 141
 protokoll 35 209, 213
EØS-forpliktelser
 materielle 38
 prosessuelle 38
EØS-konform tolkning 37, 157
EØS-loven § 2 209
EØS-rettslig prinsipp 40
EØS-rettslig reparasjonsplikt 40
EØS-rettslig reparasjonsverktøy 15
EØS-stridig forskjellsbehandling 313, 331
EØS-stridig hensyn 166
ESA 160
etablerte rettsposisjoner 281, 284
EU-autonom rettsfølge 310, 318
EU-konform tolkning 49, 96
EU-rettslig reparasjonsplikt 93
EUs pakt om grunnleggende rettigheter 76, 136
EUs primær- og sekundærrett 40

F

feilpraktisering 231
 fellende traktatbruddsdom 112, 235, 273
 forbud 256
 foreldelse 220
 formålsoorientert vilkårshjemmel 194
 forrang 60, 186, 210, 211, 213, 317
 forrangsprinsippet 168, 210, 212, 213
 forskrift 42, 168
 forvaltningsloven § 41 155, 156, 160, 162
 forventningsprinsippet 115, 116, 117,
 264, 323
 fri bevegelighet 18, 109, 232, 257

G

generaladvokatens uttalelser 23
 generelle EU-rettslige prinsipper 94, 97,
 99, 100, 153
 god forvaltningsskikk 91, 337
 Gullenke-saken 313, 336

H

handleplikt 234
 Hjemfall-saken 340
 hjemmelsgrunnlag 333, 334
 homogenitetsmålsetting 14, 134
 homogenitetsprinsippet 26
 Huseby-saken 158, 353

I

innholdsmangel 38, 204
 innrettelse 284
 innrettelseshensyn 351
 innsatsforpliktelse 40
 innvirkning 143, 156
 innvirkningskrav 165
 institusjonell autonomi 62, 352
 interesseavveining 163, 267, 284, 294

J

justering nedover 314
 justering oppover 314

K

Kelloggs-saken 320, 347

kildeskatt 234

klagebehandling 265

klagefrist 217, 221, 222, 235, 264

Klimasaken 159

kombinasjonsvedtak 345

krenkelse 108, 232

Kühne & Heitz 105, 106, 228, 251, 337

L

legal certainty 102

legalitetsprinsippet 49, 281

likebehandlingsplikt 237, 238

likebehandlingsprinsippet 317, 329, 330

Lisboatraktaten 76, 136

lojalitetsplikt 29, 45

lojalitetsprinsippet 14, 35, 39, 93, 134,
 139, 252

lovliggjøring 242, 243, 250

M

manglende konsekvensutredning 151

materielle EØS-forpliktelse 38

materielt innhold 203

meldeplikt 179

metodeprinsipper 37

midlertidig forføyning 266

midlertidig tiltak 267

minimumsansvar 73

N

NAV-saken 19, 230, 231, 233

O

omgjøring 13, 215, 225, 247

omgjøringskompetanse 216, 217, 272

oppsettende virkning 265

P

påbud 256

plandirektivet 154

PostDoc-saken 344

praksisomlegging 325

prejudikatsverdi 23

prejudisielle avgjørelser 22

proporsjonalitetsbetraktninger 153

prosessforutsetning 220
 prosessøkonomisk hensyn 225
 prosessuell autonomi 63
 prosessuelle EØS-forpliktelser 38
 prosesuell autonomi 63
 prosjektdirektivet 112, 152

R

rådgivende uttalelse 357
 ratihabering 13, 243, 247, 251
 referansepunkt 324, 347
 regelkonflikt 209
 regelverksbestemt forskjellsbehandling 314
 Reinøy-saken 157
 reparasjonskompetanse 40, 94, 100
 reparasjonsplikt 14, 35, 51, 93, 94, 96, 143
 resultathomogenitet 31
 retten til å bli hørt 146
 rettsfølge 34, 331
 rettsfølgeautonomi 36, 82
 rettsikkerhet 102
 rettsikkerhetsbegrensning 57, 95, 96
 rettsikkerhetsprinsippet 102
 rettslig interesse 224, 225
 rettslig klageinteresse 201, 235
 rettsposisjon 263
 rettsprinsippmogenitet 31
 rettsvisshetsprinsippet 103, 104, 105, 217, 264, 323

S

særskilt EU-rettslig rettsfølge 16, 317
 særskilte EU-rettslige rettsfølger 36
 saklighetskrav 313
 selvstendige prosessuelle garantier 149, 153
 sensur 48
 «skjønnsmangel» 166
 søksmålsfrist 201, 217, 219, 227, 269
 Spillautomatsaken 258

språkversjoner 24
 stadfesting 199
 storkammer 24
 suspensjon 304

T

tap av sjanse 346
 tekniske regler 174, 176
 tilbakebetaling 264, 276
 tilbakebetalingskrav 302
 tilbakebetalt støtte 276
 tilbakeføring 264, 276, 277, 281, 294, 297
 tilbakevirkende kraft 314
 tilblivelsesmangel 38, 142, 143, 167
 tillatelse 254
 tillatelsesordning 259
 tiltaksorientert vilkårshjemmel 194
 Trygderetten 230
 tvingende allmenne hensyn 324

U

uanvendelighet 173, 175
 uanvendelighetsvirkning 191, 197
 ugyldighet 13, 39, 155, 204, 205, 215
 ugyldighetsgrunn 191, 213
 ugyldighetsvirkning 297
 usaklig forskjellsbehandling 349
 uten virkning 172
 utreiseforbud 108
 utsatt iverksettelse 266, 268

V

vedtak 42
 vesentlig prosessuell mangel 168, 175
 vilkår 194, 261
 virkninghomogenitet 31
 virkningstidspunkt for ugyldighet 296, 297

W

Wells 45, 49